

УДК 687.01:
[687.17+
356.66]

Алла РУБАНКА, Катерина ТАРАСОВА,
Наталія ОСТАПЕНКО, Марина КОЛОСНІЧЕНКО
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

КОНСТРУКТИВНО-КОМПОЗИЦІЙНЕ ФОРМОУТВОРЕННЯ ТАКТИЧНОГО ОДЯГУ

***Мета.** Узагальнити сучасні різновиди тактичного одягу, систематизувати його формоутворюючі конструктивно-композиційні елементи.*

***Ключові слова:** тактичний одяг, куртка, штани, конструктивно-композиційні елементи.*

***Постановка завдання.** Вивчення асортименту сучасних тактичних виробів закордонних та вітчизняних компаній-виробників. Узагальнення конструктивно-композиційних елементів тактичних поясних та плечових виробів.*

***Методи досліджень.** Використано структурно-системний підхід та порівняльний аналіз.*

***Результати досліджень.** Споживачами тактичних виробів є військовослужбовці, охоронні служби, поліція, сапери, а також спортсмени та особи, які займаються екстремальною діяльністю.*

Проектування тактичних виробів обраного призначення базується на аналізі конструктивно-композиційних рішень існуючих моделей у взаємозв'язку із умовами експлуатації та службовою діяльністю споживачів. На основі вищезазначеної інформації розробляють специфічні вимоги до тактичного одягу та матеріалів їх виготовлення. До них варто віднести, зокрема, ергономічність конструкції, що уможливує виконання найбільш повторюваних рухів тощо; використання еластичних матеріалів з підвищеною повітропроникністю та стійкістю до механічних впливів, бруду та вологи; обґрунтований вибір елементів, зокрема, кишень, кріплень та накладок в зонах стирання; еластичні шви, стійкі до механічних навантажень тощо. Це є передумовою для створення ергономічного, надійного, ефективного тактичного одягу обраного призначення.

Додаткові елементи за умови використання спорядження проєктують з надійною фурнітурою, що витримує підвищені навантаження та небезпечні фактори зовнішнього середовища. Серед

конструктивно-композиційних елементів тактичного плечового та поясного одягу нами виокремлено та розглянуто силует, рукав, застіжки, кишені, оформлення горловини, верхнього краю чи низу виробу тощо (рис. 1).

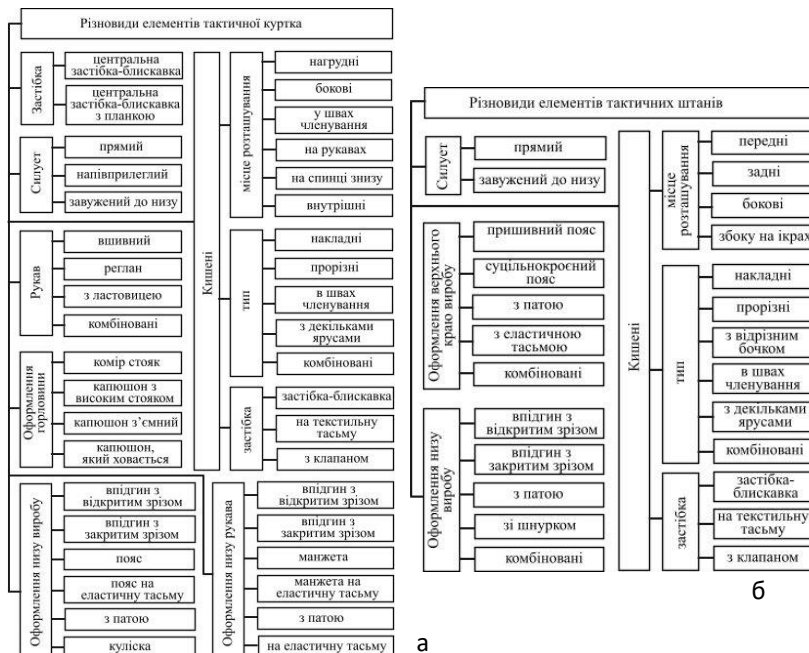

Рис.1. Узагальнення конструктивно-композиційних елементів тактичної:
а – куртки, б – штанів

До провідних компаній, що займаються проектуванням і виготовленням тактичних виробів та спорядження, належать SPEC, 5.11, MIL-TEC, Propper (США), M-TAC (Україна), Condor (Китай), UF-PRO (Словенія).

Висновок. Узагальнено сучасні різновиди тактичного одягу, систематизовано його формоутворюючі конструктивно-композиційні елементи.

Література

1. Малиневський В.В., Манзяк О.М., Ніколайчук Л.Г. Сучасна військова форма як вид спецодягу та її вдосконалення в Україні. *Товарознавчий вісник*. 2021. Т.1. № 14 С. 227-237
2. Особливості тактичного одягу. URL: <https://leopolis.news/post/49025/osoblyvosti-taktychnogo-odjagu->